

Co uděláš jako první?

Pracuj s modelovými zprávami. Nezasílej ani nepiš skutečná hesla, kódy nebo kontakty. Jméno či značka dle domluvy s učitelem: _____

A · SMS · modelová zpráva

Doručovací služba: Zásilka čeká. Do 20 minut doplaťte 39 Kč, jinak ji vrátíme.
`https://doruceni.priklad.test/doplatek`

Kontext: Nedávno sis něco objednal/a. Číslo zásilky v SMS není. Všechny adresy s `.test` jsou zde pouze ukázky, neotvírej je.

Moje první reakce (ještě před diskusí):

Po vysvětlení pracujte ve dvojici

1. Co po mně chtějí a čím mě mohou tlačit do akce?

2. Co z této zprávy ještě nevím a nemám ověřené?

3. Co přesně udělám teď a odkud vezmu nezávislý kontakt?

Co bych ve své první odpovědi změnil/a?

Věrohodnost není ověření

B · Zpráva od školy · modelová zpráva

Od: Školní knihovna <knihovna@skola.priklad.test>

Prosíme, vrať vypůjčenou knihu do pátku. Stav výpůjček najdeš po obvyklém přihlášení do školního systému. Zpráva neobsahuje přílohu ani přihlašovací odkaz.

Kontext: Knihu opravdu máš půjčenou. Zobrazené jméno odesílatele ale samo neověřuje totožnost.

1. Co po mně chtějí a čím mě mohou tlačit do akce?

2. Co z této zprávy ještě nevím a nemám ověřené?

3. Co přesně udělám teď a odkud vezmu nezávislý kontakt?

C · Telefonní hovor · modelový přepis

„Ahoj, to jsem já. Rozbil se mi mobil, volám od kamaráda. Potřebuju hned zaplatit 4 000 Kč. Číslo účtu ti pošlu. Nikomu nevolej, stydím se. Vysvětlím to potom.“

Kontext: Hlas připomíná někoho blízkého. Nevidíš ho a volá z neznámého čísla. Nemusíš poznat, zda je hlas pravý, abys mohl/a zvolit bezpečný postup.

1. Co mě tlačí do rychlého rozhodnutí?

2. Napiš větu, kterou hovor bezpečně ukončíš, a jak ověříš žádost.

Nácvik: žádost i odpověď si ve dvojici přečtete. Žádný skutečný hovor neprovádějte.

Nová situace · odpověz samostatně

D · Nová situace · samostatně

Z herního účtu kamaráda přijde: „Pošlu ti dárek. Jen mi přepošli šestimístný kód, který ti teď přijde. Spěchá to, nabídka za chvíli končí.“

Kontext: Účet i profilovou fotku znáš. Zpráva o kódu dorazí od tvé služby. S kamarádem teď nejsi osobně.

1. Co konkrétně s kódem uděláš nebo neuděláš? Proč?

2. Jak ověříš žádost a odkud vezmeš kontakt?

3. Proč známý profil není sám o sobě důkazem, že žádost je v pořádku?

Po společném vyhodnocení

Co mi v odpovědi chybělo? Co příště udělám jinak?

Moje věta pro příští podezřelou žádost:

Nemusím bezpečně poznat každý podvod. Mohu pozastavit neověřený požadavek a ověřit ho jinou cestou.